

สาขาที่ 4 สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติดในชุมชน

ส่วนที่ 2 การประเมินตามหลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา 100 คะแนน

1. ความรู้ที่จำเป็นในสาขาที่คัดเลือก (ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติดในชุมชน)
(20 คะแนน)

1.1 ความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับยา และสารเสพติด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยการอธิบายหรือระบุรายละเอียด ด้วยการเขียนหรือนำเสนอ

1. ยาเสพติดหมายถึงอะไร
2. ยาเสพติดแบ่งเป็นกี่ประเภท ตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท
3. ถ้าท่านพบผู้ป่วยเสพติดยาบ้า และมีอาการ “ตกม้า” ท่านจะดูแลผู้ป่วยอย่างไร
4. ขั้นตอนในการบำบัดรักษาผู้ป่วยเสพติดมีกี่ขั้นตอน อะไรบ้าง (เป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์)
5. บทบาทของ อสม. ในการเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาหยาเสพติดในชุมชนคืออะไร

1.2 ความรู้ที่จำเป็นเฉพาะโรคที่เข้ารับการคัดเลือก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ หน้าข้อความต่อไปนี้

- 1. เหล้า บุหรี่ เป็นพื้นฐานนำไปสู่ยาเสพติดชนิดอื่น ครอบครัวที่สมาชิกหรือผู้นำครอบครัวดื่มเหล้า เบียร์ จะมีแนวโน้มการเกิดความรุนแรงในครอบครัว
- 2. การแก้ปัญหยาเสพติดสามารถใช้กระบวนการรักษาทางยาอย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว
- 3. เมื่อคนในชุมชนไม่เสพยาเสพติดใดๆแล้ว ถือว่าชุมชนไม่มีปัญหาด้านยาเสพติด จึงไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหยาเสพติดอื่นได้อีก
- 4. การแก้ปัญหยาเสพติดได้ดีที่สุด คือ การสร้างระบบเฝ้าระวัง โดยประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมคิด ร่วมทำ เป็นปัจจัยสำคัญ
- 5. การให้โอกาส และการยอมรับของสังคม เป็นการดูแลผู้เสพผู้ติดยาเสพติดได้ดีที่สุด

คำชี้แจง การประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้ ดำเนินการด้วยการสัมภาษณ์ อสม. เข้ารับการคัดเลือก และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังเกตข้อมูลที่บันทึกไว้ หรือสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติ

2. ความสามารถของ อสม. ในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคและการบริหารจัดการของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหยาเสพติดในชุมชน (20 คะแนน)

ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิค

2.1 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้

@ กลุ่มปกติ/ทั่วไป	☐ ไม่ครอบคลุม	☐ ครอบคลุม
@ กลุ่มผู้ป่วย	☐ ไม่ครอบคลุม	☐ ครอบคลุม
@ กลุ่มเสี่ยง	☐ ไม่ครอบคลุม	☐ ครอบคลุม
@ กลุ่มเด็กและเยาวชน	☐ ไม่ครอบคลุม	☐ ครอบคลุม
@ กลุ่ม อสม.และผู้นำชุมชน	☐ ไม่ครอบคลุม	☐ ครอบคลุม

แผนการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

ไม่มี มี ระบุ

2.2 สาธารณที่ถ่ายทอดความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ

@ สถานการณ์ เหตุปัจจัย ความเสี่ยงของชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุชื่อเรื่อง/สาระที่ให้

@ การเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันปัญหาเสพติดของชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

@ วิธีการบำบัด รักษา ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

@ บทบาทของประชาชนและพฤติกรรมที่ต้องปฏิบัติเฝ้าระวังควบคุมและป้องกันปัญหาเสพติด
ของชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

2.3 วิธีการและเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร

2.3.1 การมี/แสวงหาช่องทาง/วาระ/โอกาสในการถ่ายทอด

ไม่มี/แสวงหาช่องทาง/วาระ/โอกาส ในการถ่ายทอด

มี/แสวงหาช่องทาง/วาระ/โอกาส ในการถ่ายทอด

2.3.2 ใช้สื่อในการถ่ายทอด

ไม่ใช้ประโยชน์จากสื่อชุมชน ใช้ประโยชน์จากสื่อชุมชน ระบุ

ใช้สื่อต่างๆ ระบุ

สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ IT

สื่อมวลชน สื่อประสม

ลักษณะวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้

@ การบอกกล่าวทั้งรายบุคคล / รายกลุ่ม

ไม่ใช่ ใช้ ระบุความถี่และจุดเด่นจุดด้อย.....

@ ผ่านสื่อ / เทคโนโลยีในชุมชน

ไม่ใช่ ใช้ ระบุความถี่และจุดเด่นจุดด้อย.....

@ เวทีประชุม / ประชาคม

ไม่ใช่ ใช้ ระบุความถี่และจุดเด่นจุดด้อย.....

@ การจัดกิจกรรมรณรงค์ตามปฏิทินสาธารณสุข

ไม่ใช่ ใช้ ระบุความถี่และจุดเด่นจุดด้อย.....

ลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์

ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์

ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ดำเนินการเองโดยบทบาทหน้าที่ของชมรม ฯ

2.4 สร้างและพัฒนาศูนย์การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้ของชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

2.5 ประสิทธิภาพการถ่ายทอด

2.5.1 แสวงหาและใช้ข้อมูลทางวิชาการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อการถ่ายทอด

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ ระบุ

2.5.2 มีแฟ้มเอกสาร/ข้อมูล/สื่อ เพื่อการถ่ายทอด/ปรับให้เป็นปัจจุบัน

ไม่มี มี ระบุ

2.5.3 เป็นแกนนำ/สร้างพัฒนาทีมงานในการถ่ายทอด

ไม่เป็นแกนนำ เป็น ระบุ.....

2.5.4 มีแผนการถ่ายทอด/ปฏิทินถ่ายทอด

ไม่มี มี ระบุ.....

2.5.5 ถ่ายทอดได้ฉับไว / ทันการณ์

ไม่ฉับไว/ทันการณ์ ฉับไว/ทันการณ์

2. 5.6 การถ่ายทอดเข้าถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

ไม่เข้าถึง เข้าถึง

2.5.7 สามารถผลักดันให้เป็นนโยบายสาธารณะและนโยบายของท้องถิ่น

ไม่สามารถผลักดันเป็นนโยบาย สามารถผลักดันเป็นนโยบายได้

2.6 ประสิทธิภาพการถ่ายทอด

2.6.1 มีการทำงานเป็นทีม และเครือข่ายมีส่วนร่วม

ไม่มี มี ระบุ

2.6.2 มีการระดมทุน/งบประมาณ และบริหารจัดการที่ดี (มีแผน/มีกรรมการ/มีการประเมินผล)

ไม่มี มี ระบุ

2.6.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / องค์กรชุมชน ให้การสนับสนุน

ไม่ให้การสนับสนุน เพราะ.....

ให้การสนับสนุน ระบุ.....

2.6.4 ชุมชนรับรู้สถานการณ์/ปัญหาของตนเอง

ไม่มีการรับรู้ มีการรับรู้ ระบุ.....

2.6.5 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันดำเนินการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา

ไม่มีส่วนร่วม มีส่วนร่วม ระบุ.....

2.6.6 มีการประเมินผล/สรุปทเรียน ด้านการถ่ายทอด

ไม่มี มี ระบุ.....

2.7 ได้รูปแบบการพัฒนาการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับพื้นที่ / สถานการณ์ / ปัญหา

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8 มีการขยายผลรูปแบบการถ่ายทอดสู่การสร้างพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8.1 มีการสร้างมาตรการทางสังคมโดยชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8.2 ได้รับหรือมีการพัฒนาทักษะด้านการถ่ายทอดแก่ทีมงาน

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8.3 มีการผลิตสื่อชุมชน / ใช้สื่อชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8.4 มีการประเมินผลสื่อชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

2.8.5 จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง

ไม่มี มี ระบุ.....

การถ่ายทอดเทคนิค วิธีการดำเนินงานสู่เครือข่ายอื่นๆ

ไม่มี มี ระบุ

นวัตกรรม โครงการความคิดสร้างสรรค์

แนวปฏิบัติที่ดี อื่นๆ.....

ความสามารถในด้านการบริหารจัดการ

- 1) ให้ระบุหรืออธิบายวิธีการที่จะทำให้ “ประชาชนในชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาเสพติดในชุมชน” ร่วมกันได้
- 2) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการสร้างให้คนในชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ว่า ยาเสพติดในชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างไร บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน มีความเสี่ยง อย่างไร
- 3) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการทำให้กลุ่มอื่นในชุมชน (มากกว่า อสม.) ได้เข้ามามีความคิดร่วมทำ เรื่อง ปัญหายาเสพติดในชุมชนและสนับสนุนการดำเนินงานได้
- 4) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการบรรจุเรื่องยาเสพติดในชุมชนเข้าสู่การสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาลหรือองค์กรภายนอก

3. การปฏิบัติตัวของ อสม. ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน (20 คะแนน)

3.1 การปฏิบัติตัว เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

@ การปฏิบัติตัวเป็นผู้ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา

ไม่มีการดำเนินการค้นคว้าอื่น นอกจากรับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่

มีการดำเนินการค้นคว้าจากแหล่งอื่นๆนอกเหนือจากการรับรู้จากเจ้าหน้าที่ ระบุ

@ ทศนคติ แรงจูงใจของ อสม. เรื่อง ปัญหายาเสพติดทั่วไป และยาเสพติดในชุมชน

ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อื่นๆ ระบุ

@ การสำรวจ ค้นหาปัจจัยเสี่ยง ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติดในชุมชนตามหลัก
ระบาดวิทยาชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ ระบุ.....

@ การบ่งชี้เหตุปัจจัย ความเสี่ยงของชุมชนในด้านยาเสพติดในชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ ระบุ.....

@ การกำจัดแหล่งเสี่ยง แหล่งปัญหาและการตัดวงจรการเกิดยาเสพติดในชุมชน

ไม่มีการดำเนินการ มีการดำเนินการ

@ การตรวจสอบสุขภาพประจำปี

ไม่ได้ตรวจ ได้ตรวจ

@ การส่งเสริมสุขภาพ

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ.....

@ การเสพสารเสพติด

ไม่มีพฤติกรรมเสพสารเสพติดประเภทใดๆ

มีพฤติกรรมเสพสารเสพติดประเภท.....

3.2 กิจกรรมในครอบครัว เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในชุมชน

@ กิจกรรมในครอบครัวที่ทำร่วมกันของสมาชิก เพื่อป้องกันยาเสพติดในชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ.....

สมาชิกในครอบครัวมีพฤติกรรมเสพสารเสพติดประเภท.....จำนวน..... คน

@ ครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาลในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในชุมชน

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ.....

@ กิจกรรมในการควบคุม ป้องกันยาเสพติด เมื่อมีคนในครอบครัวติด/ป่วย/เสี่ยงต่อยาเสพติด

ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการระบุ.....

4. กิจกรรมของ อสม. เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน (20 คะแนน)

4.1 สถานการณ์ยาเสพติดในหมู่บ้านและชุมชน (ประเมินความสอดคล้องระหว่างปัญหากับกิจกรรม
การแก้ไข้ปัญหา)

@ สามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน (มีข้อมูลและสถานการณ์สนับสนุน)

ไม่สามารถระบุปัญหาได้ ระบุปัญหาได้

@ มีแผนงานโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ การระดมทุนจากภายในและภายนอกหน่วยงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ การใช้เทคโนโลยีชุมชน/ภูมิปัญญาภายนอกหน่วยงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ กิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจนและสามารถวัดผลได้

ไม่มี มี ระบุ.....

@ การประเมินผลการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด/การเผยแพร่ความรู้/การจัดการความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

ไม่มี มี.....

4.2 กิจกรรมที่ อสม. ทำเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมยาเสพติดในชุมชน

@ ระบุกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนพร้อมเอกสารอ้างอิงที่เป็นรูปธรรม

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมของประชาชนและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการศึกษาในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการเป็นผู้นำในการสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการจัดระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมหรือมาตรการทางสังคมที่ใช้ในการดำเนินงานยาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

@ ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการสร้างและบริหารเครือข่าย เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

4.3 กิจกรรมที่ อสม. ส่งเสริมและดำเนินการร่วมกับชุมชน เพื่อการส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษา รวมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ที่มีปัญหาการเสพยาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุ.....

หากตอบว่ามีการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในชุมชนโปรดตอบคำถามข้อ 1) – 3) หากตอบว่าไม่มีไม่ต้องตอบคำถามข้อ 1) – 3)

1) สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนได้

ไม่มี มี ระบุ.....

2) กิจกรรมมีความครอบคลุมทุกกลุ่มผู้เสพยาเสพติดหรือไม่ (การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ)

ไม่มี มี ระบุ.....

3) การบริหารงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

ไม่มี มี ระบุ.....

5. ผลงาน ความสำเร็จและสิ่งที่ภาคภูมิใจที่เป็นรูปธรรมเด่นชัดในสาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ให้ยกตัวอย่างให้ชัดเจนอย่างน้อย 1 กิจกรรม (20 คะแนน)

@ ที่มาของปัญหาอ้างอิงข้อมูลและสถานการณ์

@ จุดหมายปลายทางของการดำเนินกิจกรรม.....

@ การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย.....

@ ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

ผลงานการแก้ไขปัญหา ใน 3 ด้านเป็นอย่างน้อย ได้แก่

1) การแก้ไขปัญหาของชุมชนและการเฝ้าระวังชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน.....

2) การแก้ไขปัญหาด้านผู้เสพ/ผู้ติด ด้วยการไม่เพิ่มหรือลดจำนวนผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน.....

3) การแก้ไขปัญหาในกลุ่มเสี่ยง

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน.....

ผลงานเชิงประจักษ์ ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตตามจุดหมายปลายทาง ตลอดจนการ

ได้รับรางวัลจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆทุกระดับ โปรตรระบุพร้อมแสดงหลักฐาน

.....

4) การสร้างระบบสื่อสารข้อมูล เพื่อการเฝ้าระวังของชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน.....

@ แนวทางการดำรงความยั่งยืนของกิจกรรมหรือตัวชี้วัดที่แสดงความต่อเนื่องของการดำเนินงานในอนาคต

@ แผนงาน/โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปในงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

@ ระบบส่งต่อการพัฒนาหรือการสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ไม่มี มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน.....
